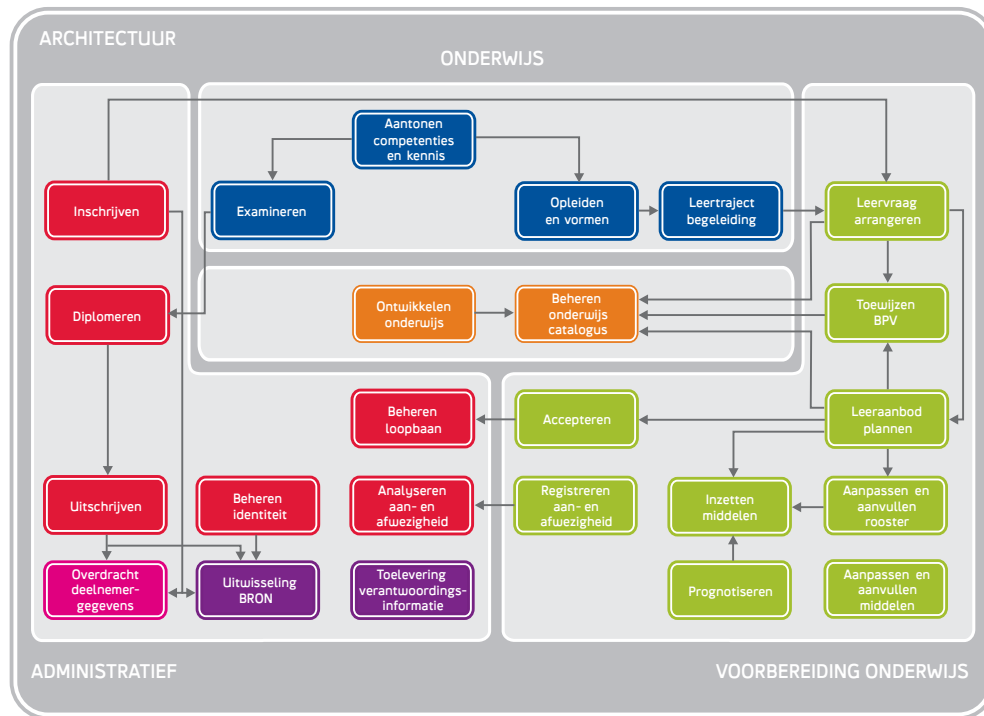

THIJS

INLEIDING

Dit boekje beschrijft het verhaal van Thijs. Een deelnemer aan het College Gelderland en Omstreken. Thijs begeeft zich in een situatie waarin is gekozen voor flexibiliteit in vorm en inhoud van het onderwijs. Het is een fictieve situatie. Daarmee benadrukken wij dat elke instelling een eigen verhaal heeft dat af kan wijken van het verhaal in dit boekje.

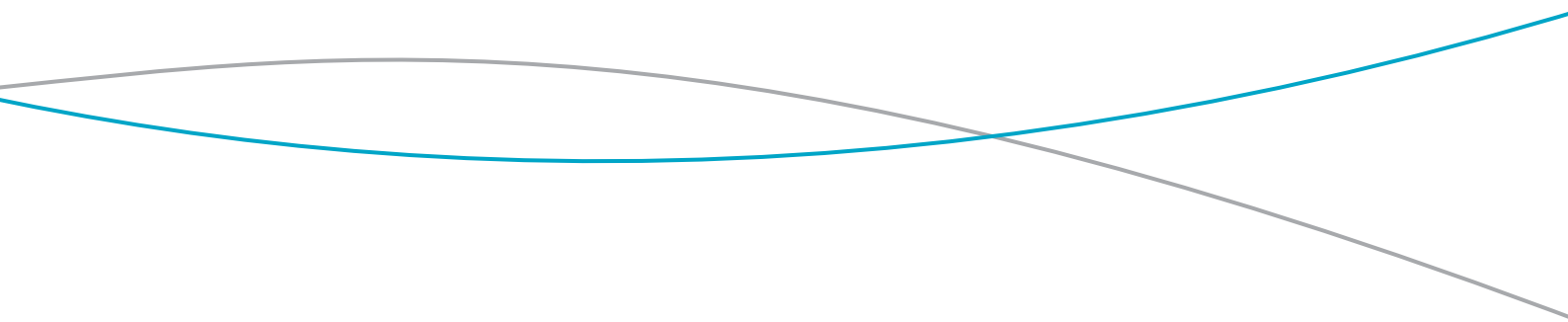
Het verhaal van Thijs laat zien dat verregaande flexibiliteit door de functionele ontwerpen¹ van Triple A ondersteund kan worden. Bij iedere stap van Thijs is een aantal uitgangspunten en keuzemogelijkheden in het bijbehorende ontwerp van Triple A weergegeven. Dit biedt de ruimte voor instellingspecifieke keuzes.

Thijs doorloopt in het College Gelderland en Omstreken een aantal onderwijsprocessen. Hij start bij een eerste kennisgeving en eindigt uiteindelijk met niet één, maar zelfs twee diploma's. De weg die hij in de tussentijd aflegt is beschreven vanuit het perspectief van Thijs en vanuit het perspectief van de onderwijsinstelling. Elke stap in de loopbaan van Thijs raakt aan één of meerdere onderwijsprocessen die in functionele ontwerpen van Triple A verder zijn uitgewerkt tot eisen aan het ondersteunende systeem. Alle functionele ontwerpen van Triple

A zijn samengevoegd in de Triple A-encyclopedie en hebben ieder een eigen kleur. In het model hiernaast is weergegeven welke kleuren worden gerepresenteerd in het verhaal van Thijs. Zodoende kunt u als u geïnteresseerd bent in meer informatie over een stap in de loopbaan van Thijs, het bijpassende deel van de encyclopedie nader bestuderen.

---

¹ Het doel van een functioneel ontwerp is om de gewenste functionaliteit van een toekomstig ICT-systeem in kaart te brengen. De bedrijfsprocessen zijn hiervoor het uitgangspunt. Op basis van het functioneel ontwerp kan in samenwerking met een leverancier een ICT-oplossing worden uitgewerkt en gerealiseerd. Het functioneel ontwerp beperkt zich tot het 'wat' (de gewenste functionaliteit vanuit het perspectief van de gebruiker). Het 'hoe' (de ICT-oplossing) is onderdeel van het realisatieproces dat met een leverancier wordt doorlopen.

Uitleg van symbolen

Thijs

College van Gelderland en
Omstreken

Uitgangspunten en
keuzemogelijkheden

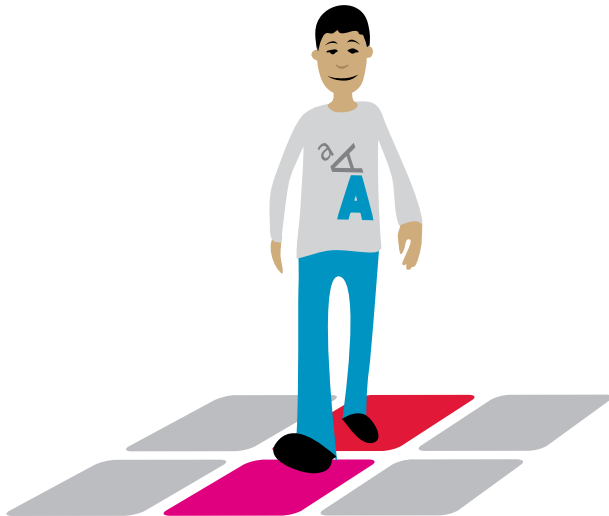
INHOUDSOPGAVE

 inschrijven	6	 leertrajectbegeleiding & leervraag arrangeren	22
 inschrijven & overdracht deelnemergegevens	7	 leertrajectbegeleiding & leervraag arrangeren	23
 inschrijven & leervraag arrangeren	8	 accepteren	24
 inschrijven & leervraag arrangeren & onderwijscatalogus	9	 leervraag arrangeren & leeraanbod plannen	25
 inschrijven	10	 diplomeren & uitschrijven	26
 inschrijven & uitwisseling BRON & leervraag arrangeren	11	 examineren & diplomeren	27
 leeraanbod plannen & onderwijscatalogus	12	 uitschrijven & overdracht deelnemergegevens & uitwisseling BRON	29
 accepteren	14	Colofon	30
 registreren aan- en afwezigheid	15	Verantwoording	31
 leertrajectbegeleiding & portfolio	16		
 leertrajectbegeleiding & portfolio	17		
 opleiden & vormen	18		
 opleiden & vormen	19		
 examineren & toewijzen BPV	20		
 begeleiding & toewijzen BPV	21		

INSCHRIJVEN

Thijs loop het College Gelderland en Omstreken (CGO) binnen. Hij heeft een open dag meegemaakt en de sfeer van de onderwijsinstelling sprak hem erg aan. Hij weet nog niet precies wat hij wil gaan doen, maar de kappersopleiding heeft bij de open dag een goede indruk achter gelaten. Vandaag heeft hij een intakegesprek om zich in te laten informeren over die opleiding.

INSCHRIJVEN & OVERDRACHT DEELNEMERGEGEVENS

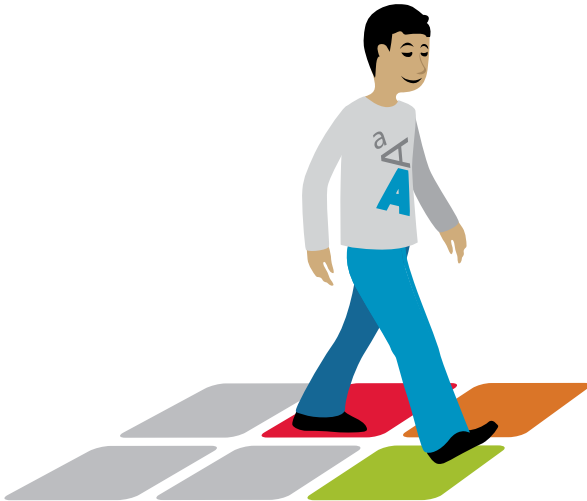
De intaker van het CGO heeft een afspraak met Thijs. Uit zijn gegevens blijkt dat Thijs de open dag heeft meegemaakt en dat hij geïnteresseerd is in de mogelijkheden om kapper te worden bij het CGO. Ter voorbereiding op de afspraak controleert de intaker of er gegevens van Thijs bekend zijn bij het Centrale Uitwisselings Punt (CUP). Dat is het punt waar alle (V)MBO-instellingen gegevens van uitgeschreven deelnemers plaatsen, om een soepele overdracht tussen instellingen te bevorderen. In het geval van Thijs zijn er geen gegevens bekend.

- Een vrijblijvende interesse van een deelnemer wordt buiten de kernregistratie om afgehandeld
- In de intake komt er nog geen formele verbintenis tot stand
- Een deelnemer kan gedurende zijn loopbaan verschillende verbintenissen hebben (gelijktijdig en na elkaar) zonder te worden uitgeschreven
- Zodra een verbintenis tot stand is gekomen, wordt het onderwijslogistieke proces in gang gezet
- De uitwisseling van deelnemergegevens vindt bij voorkeur plaats via een Centraal Uitwisselingspunt (CUP). Zolang een dergelijk CUP niet beschikbaar is, vindt rechtstreekse uitwisseling plaats tussen instellingen onderling

INSCHRIJVEN & LEERVRAAG ARRANGEREN

De intaker vraagt eerst aan Thijs of het klopt dat hij geen gegevens kon vinden van een andere onderwijsinstelling. Thijs beaamt dit, omdat het zijn eerste studie is op een ROC. Daarna vertelt de intaker hem duidelijk wat de mogelijkheden van de onderwijsinstelling zijn binnen het domein Uiterlijke verzorging. Terwijl ze er over spreken wordt het voor Thijs steeds duidelijker dat hij toch echt het kappersvak wil leren. Waar hij wat door verrast was waren de keuzemogelijkheden die er nog zitten in het leren van het kappersvak. Hij kan kiezen tussen allerlei soorten specialisaties, maar ook tussen de manieren waarop hij het vak wil gaan leren. Dat komt wel goed uit, want uit boeken leren ligt hem niet zo. Degene die het gesprek met hem voerde kon zelfs verschillende trajecten laten zien, met voorbeelden van de sessies en lessen die hij kan gaan volgen. Thijs vindt dat wel een aangename combinatie, wel wat houvast, maar ook de mogelijkheid om zelf te kunnen kiezen hoe hij dat vak onder de knie gaat krijgen. Thijs krijgt een voorlopig aanbod mee naar huis om er nog even over na te denken.

INSCHRIJVEN & LEERVRAAG ARRANGEREN & ONDERWIJSCATALOGUS

De intaker bespreekt met Thijs de mogelijkheden bij het CGO. Als duidelijk wordt dat Thijs geïnteresseerd is in het Domein Uiterlijke verzorging en dan met name de kappersrichting, gebruikt hij de onderwijscatalogus en de referentiearrangementen om Thijs iets meer te vertellen over de logische leerlijnen. Hij vertelt Thijs over aanraders voor het onderwijs dat hij kan volgen (ook wel referentiearrangementen genoemd) voor, in dit geval, de theoretische en praktische leerlijn. Al snel wordt hem duidelijk dat Thijs in de praktische lijn het best op zijn plek is. Voorlopig kan Thijs prima uit de voeten met de aanrader die de intaker op basis van ervaring heeft samengesteld. De intaker geeft Thijs het voorlopig aanbod mee naar huis om het met zijn ouders te bespreken.

- Met de invoering van de competentiegerichte kwalificatiestructuur kan het verbintenisgebied anders zijn dan alleen het crebonummer, zoals:
  - een domein
  - een kwalificatiedossier
  - een uitstroombkwalificatie
- De leervraag van de deelnemer staat centraal in het gehele proces van onderwijslogistiek, roosteren en begeleiding
- De leervraag wordt samen met de deelnemer geformuleerd
- Aanraders of referentiearrangementen kunnen door de onderwijsinstelling worden gebruikt om leervragen te vertalen naar onderwijsproducten die staan beschreven in de onderwijscatalogus
- Aanraders of referentiearrangementen spelen een rol in de communicatie naar de deelnemer
- Aanraders of referentiearrangementen worden omgezet naar individuele arrangementen als een deelnemer kiest voor een aanrader
- Voor een individueel arrangement kan een aanrader als basis worden gekozen en kunnen wijzigingen worden toegevoegd om aan individuele wensen te voldoen.

INSCHRIJVEN

Een week later gaat Thijs langs bij de intaker om te vertellen dat hij graag aan het CGO het kappersvak wil leren. De specialisatie is nog een beetje te vroeg, maar met het aanbod dat de school hem deed is er alle ruimte om kennis te maken met de verschillende richtingen; van afrokapper tot haute-coiffure stylist. De intaker bedankt hem voor zijn inschrijving en vertelt Thijs dat hij binnen niet al te lange tijd een rooster ontvangt waarin staat op welke momenten hij welke sessies en lessen kan gaan volgen. Natuurlijk rekeninghoudend met de wensen die Thijs heeft aangegeven, zoals veel praktijkervaring op doen.

INSCHRIJVEN & UITWISSELING BRON & LEERVRAAG ARRANGEREN

Thijs meldt zich een week later bij de intaker om aan te geven dat hij bij het CGO zijn opleiding wil volgen. De intaker loopt nog een keer het aanbod dat Thijs gekregen heeft door. Thijs geeft aan wat kleine dingen te willen veranderen. Zo heeft hij een bijbaan op vrijdagmiddag en wil hij zoveel mogelijk ervaring in de praktijk op doen. Liefst bij een bekende kapsalon. Daarna maakt de intaker de verbintenis waarmee beide partijen een principeovereenkomst hebben; de school gaat proberen zo goed mogelijk aanbod te formuleren voor de vraag van Thijs. Thijs spreekt uit dat hij wil starten bij het CGO, wat door zijn ouders nog eens wordt bekrachtigd. De onderwijsinstelling kan aan de slag met het roosteren van het gepresenteerde voorstel aan Thijs. Tevens meldt de onderwijsinstelling Thijs, via de uitwisseling met BRON, bij de IB-groep aan om de bekostiging van zijn opleiding te organiseren.

- Keuzevrijheid van de instelling om het arrangement wel of niet samen met deelnemer te specificeren met behulp van de onderwijscatalogus
- Mogelijkheid om de intake, het formuleren van de leervraag en het specificeren van het arrangement (op basis van de onderwijscatalogus) geheel of gedeeltelijk samen te voegen
- De inrichting van de onderwijscatalogus is aan de instelling. De onderwijscatalogus bevat tenminste de roosterbare eenheden. De structuur en inrichting van de onderwijscatalogus komt voort uit de door de instelling gewenste flexibiliteit van het onderwijsaanbod

De intaker biedt het voorstel dat aan Thijs is gedaan aan de arrangeur aan. Deze vertaalt de wensen van Thijs in een individueel arrangement. De arrangeur houdt rekening met ruimte voor het opdoen van praktijkervaring. Ook al weet hij nog niet precies wat de inhoud van de stageplekken zal zijn. Hij zorgt ervoor dat er veel ruimte in het arrangement wordt gemaakt voor stage- en beroepsvorming. De arrangeur weet dat het roosteren van lessen of sessies op de vrijdagmiddag, naar alle waarschijnlijkheid gaat leiden tot afwezigheid van Thijs. Hij heeft immers aangegeven er dan niet te kunnen zijn. Dit neemt de arrangeur mee in het individuele arrangement van Thijs. Hij vertaalt zo de vraag (en het voorlopige aanbod vanuit de intake) naar een

samenstel van onderwijsproducten uit de onderwijscatalogus. Als leidraad gebruikt hij de aanrader (of referentiearrangement) voor de praktische inslag van de kappersrichting. Tevens controleert de arrangeur of aan wettelijke verplichtingen wordt voldaan, zoals urennormen en eisen vanuit de kwalificatiedossiers. Als de arrangeur het arrangement voor Thijs klaar heeft gaat deze de roostermachine in. Die probeert om van alle arrangementen die voor de komende periode van 10 weken bekend zijn een optimaal rooster te maken. Het is najaar, dus het is druk met aanvragen van deelnemers. Het arrangement van Thijs duikelt onder in duizenden andere arrangementen. De roostermachine spuwt het eerste rooster uit. Uit de scores die de machine het rooster meegeeft blijkt dat er onvoldoende wordt gescoord. Op een schaal van 1 tot 10 wordt er gemiddeld een 5 gescoord. Dat zijn teveel concessies in de wensen van de deelnemers. Zo staat er voor Thijs bijvoorbeeld een groot stageblok geroosterd op de vrijdagmiddag, terwijl dat nu net niet de bedoeling was. En zo geldt voor meer deelnemers dat er zeker niet optimaal aan de wensen is voldaan. Uit de analyse van de roostermaker blijkt dat het voornamelijk misgaat op de aangegeven voorkeuren van tijden van de deelnemers. Niet op het inhoudelijk aanbod of op de bezettingsgraden van de lokalen. Uit ervaring weet hij dat het belangrijk is om gehoor te geven aan de aangegeven tijden door

deelnemers, omdat het een indicatie is voor de aan- en afwezigheid van de deelnemers. Hij is bang dat het voorschotelen van roosters die een 5 scoren op het wensenlijstje van de deelnemers, leidt tot afhaken. Gelukkig heeft hij de mogelijkheid om een simulatie met de roostermachine te draaien. Conform zijn analyse van het knelpunt, stelt hij de roostermachine in op verruiming van de openingstijden. Normaal wordt er onderwijs gepland tussen 9 uur 's ochtends en 5 uur 's middags. Nu verruimt hij de tijd naar 7 uur.

Dit levert een acceptabel rooster op. De score van het rooster loopt op naar een 7 gemiddeld. Hij overlegt het rooster met de betreffende managers en vertelt wat de consequentie ervan is. Voor de komende periode van 10 weken zien zij geen onoverkomelijke problemen ontstaan bij het verruimen van de openingstijden. Het is nu eenmaal een drukke periode. Wel moet er voor 20 uur een extra docent gevonden te worden, omdat het huidige bestand docenten anders teveel uren op een dag draait. Met het accorderen van het rooster, nemen de managers de verantwoordelijkheid om dit voor de komende periode te realiseren.

Na het akkoord van de instelling op het rooster voor de komende periode krijgen alle deelnemers, van wie een individueel arrangement is meegegaan in de roostermachine, hun rooster gepresenteerd.

- Er kan gekozen worden in de mate van flexibiliteit van het rooster door:
  - a. toepassing van instelbare regels (onderwijs- en bedrijfsregels)
  - b. door in het rooster vrij in te vullen ruimte op te nemen
  - c. stagetijd in te roosteren terwijl de daadwerkelijke stageplek nog niet is toegewezen
- Roosteren behelst het combineren van de arrangementen van deelnemers en de beschikbare middelen uitgezet in een bepaalde periode
- Mogelijkheid tot simuleren (met fictieve middelen) voor een optimale roosteroplossing
- Het eventueel realiseren van fictieve middelen bij het accorderen van het rooster is de verantwoordelijkheid van de onderwijsinstelling
- Voor de eerstkomende periode wordt geroosterd met 'bevroren' arrangementen en middelen
- De periode voor een rooster wordt door de onderwijsinstelling zelf ingegeven
- De effecten van flexibel roosteren kunnen worden gemonitord
- Er is de mogelijkheid voor het meenemen van bedrijfsoverwegingen (bijvoorbeeld voor de uitnutting van de resources)
- De kwaliteit van het roosterproces kan worden beoordeeld

ACCEPTEREN

Thijs had al een tijdje niets gehoord, maar nu is het dan zover. Hij heeft een rooster ontvangen. Het is wel een handig rooster, want hij kan zien wat hij gevraagd had en in hoeverre daaraan is voldaan door de onderwijsinstelling. Het CGO heeft een kleine wijziging aangebracht in de volgorde van de praktijkbeoefening, maar verder is het prima naar de zin van Thijs. Wat hem opvalt is dat ze echt rekening hebben gehouden met zijn wens om veel praktijkervaring op te doen. Hij ziet in het rooster allemaal “envelopjes” met stageruimte. Weliswaar nog niet allemaal ingevuld, maar in de planning is er wel rekening mee gehouden. Veel opdrachten en weinig ‘lesuren’. De vrijdagmiddag is niet vol geroosterd, zoals hij gevraagd had. Op de woensdag zit hij wel tot 7 uur ‘s avonds op school, maar dat vindt hij prima. Thijs accepteert het rooster. Hij kreeg expliciet de vraag om het rooster te accepteren, wat hij wel bijzonder vond. Dat had hij van zijn vrienden nog niet eerder gehoord. Maar hij vindt het wel iets ‘formeels’ hebben en het maakt dat hij nog serieuzer naar het aanbod van de onderwijsinstelling kijkt, hij tekent immers ergens voor.

Vandaag is de eerste dag van zijn eerste periode op het CGO. Thijs is wel wat gespannen, maar heeft er ook veel zin in. Hij heeft een pasje thuis gekregen en het is wel even wennen dat als hij binnenkomt in het gebouw hij merkt dat hij direct geregistreerd wordt via het pasje. Hij hoefde er echter weinig voor

te doen, het ging eigenlijk allemaal vanzelf. Op zijn rooster staat dat hij eerst een gesprek heeft met zijn nieuwe begeleider. Dus daar gaat Thijs eerst heen.

REGISTREREN AAN- EN AFWEZIGHEID

De volgende periode start vandaag. Dat betekent dat er nieuwe deelnemers binnen stromen en dat er andere beginnen met nieuwe lessen of sessies. De nieuwe deelnemers hebben pasjes gekregen waarmee zij geregistreerd worden als ze de school binnen komen. Dat is belangrijk voor de aan- en afwezigheid. Daarnaast geven de pasjes de informatie aan begeleiding door op het moment dat deelnemers het gebouw of het lokaal binnenwandelen.

- Het rooster kan worden aangeboden aan de deelnemer aangeboden ter acceptatie
- Deelnemeracceptatie leidt tot verwachte aanwezigheid bij het afnemen van onderwijsproducten
- Het monitoren van de acceptatie van het rooster door deelnemers kan dienen als sturingsinformatie voor acties (bijv. herziening van roosters, collectief overreden van deelnemers of doorvoeren van kleine roosterwijzigingen)
- Als een deelnemer zijn rooster niet accepteert, wordt eerst gezocht naar een individuele oplossing binnen het bestaande rooster
- Als een arrangement van een deelnemer niet gepland kan worden, zijn er verschillende mogelijkheden om dit op te lossen. Variërend van het aanvullen van het bestaande rooster tot het herformuleren van de leervraag
- De vastlegging van aan- en afwezigheidsinformatie vindt plaats in het logistieke systeem
- De analyse van aan- en afwezigheidsinformatie vindt plaats in het kernregistratiesysteem
- Vanuit de kernregistratie kunnen alle signaleringen en rapportages m.b.t. aan- en afwezigheid worden gedaan, waartoe een wettelijke verplichting bestaat

LEERTRAJECTBEGELEIDING & PORTFOLIO

De begeleider heeft zich goed verdiept in de gegevens van Thijs. Hij heeft gegevens van de intake en het rooster. Dat is ook het startpunt van het gesprek. Thijs wordt herinnerd aan de afspraken die tijdens de intake gemaakt zijn. Hij krijgt

de opdracht om deze voor zijn Persoonlijk Ontwikkel Plan en Persoonlijk Actie Plan verder uit te werken. Dat zijn nieuwe termen voor hem, maar gelukkig vertelt zijn begeleider dat het ene plan gericht is op de toekomst en zijn leerloopbaan totdat hij met een diploma op zak het CGO verlaat. Het andere plan is voor de komende periode, die hier 10 weken duurt. Het voelde wel even als een drempel voor Thijs, maar samen met de begeleider heeft hij een start gemaakt voor de plannen. Hij moet eerlijk toegeven, zeker dat plan voor de komende periode, dat het wel houvast en aanscherping biedt. Hij stelt zichzelf tot doel om na deze periode een scherper beeld te hebben van interessante specialisatierichtingen in het kappersvak. Thijs heeft na dit gesprek het plan afgemaakt. Gelukkig heeft Thijs een eigen virtuele omgeving waarin hij uitwerkingen van opdrachten of zijn leerresultaten kan verzamelen en ordenen. Dat is wel makkelijk, uitwerkingen van opdrachten kan hij direct ter beschikking stellen aan de docent, zodat deze er naar kan kijken en een en ander kan beoordelen. Dat noemen ze hier een Portfolio. Thijs krijgt wel zin om zijn portfolio te gaan vullen. Helemaal als hij begrijpt dat het portfolio ook echt van hem is en hij alleen rekening hoeft te houden met een afgesproken format. Het voelt wel als een hele verantwoordelijkheid zo'n portfolio, maar gelukkig wordt hij geholpen waar hij maar wil.

LEERTRAJECTBEGELEIDING & PORTFOLIO

De begeleider van Thijs ziet op zijn computerscherm dat Thijs gearriveerd is. In één oogopslag is tevens duidelijk welke gegevens van Thijs bekend zijn. Van de vooropleiding niets anders dan 'afgerond'. Geen bijzonderheden als het gaat over dyslexie of andere belangrijke begeleidingsgegevens. Een leeg portfolio, POP en PAP. Maar dat is logisch, want hij is nieuw. Een overzicht van de vragen die Thijs gesteld heeft aan de school en het rooster met het aanbod voor de komende 10 weken erbij. Voldoende om een goede start te realiseren met Thijs. Hij pikt Thijs op bij het koffieapparaat.

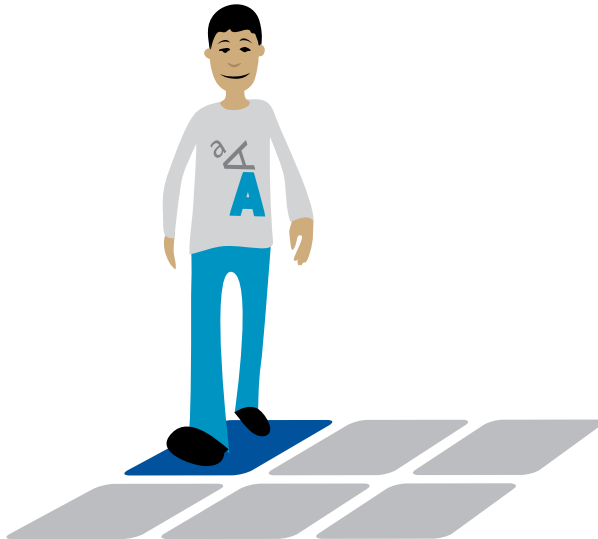
De begeleider helpt Thijs herinneren aan de afspraken uit de intake. Hij legt hem uit dat het de bedoeling is deze aan te scherpen in zijn portfolio, POP en PAP. Hij ziet Thijs even van kleur verschieten bij het horen van al die termen en laat Thijs op zijn computer zien wat het inhoudt en wat er van hem wordt verwacht. Samen maken ze een eerste opzet voor de plannen. De begeleider legt uit hoe Thijs zelf zijn vorderingen kan volgen en hij laat zien op welke manier de begeleiders dat doen. Ter illustratie laat hij een peilstokmeting zien van de leerresultaten van een fictieve deelnemer, waarop te lezen is hoe hij zich ontwikkeld en wat de resultaten van toetsen zijn.

- De groepen en items waaruit het begeleidingsdossier bestaat zijn flexibel en kunnen per instelling verschillen
- Uitwisseling van items uit het begeleidingsdossier kan alleen met expliciete goedkeuring van de deelnemer
- Een portfolio is de verantwoordelijkheid van de deelnemer en kan worden gebruikt om leerresultaten te verzamelen, ordenen en aan te bieden voor toetsing

OPLEIDEN & VORMEN

Thijs gaat voortvarend van start met zijn eerste lessen. Na een paar weken constateert hij dat hij de ondersteuning die tot zijn beschikking staat erg prettig vindt. Van vrienden hoort hij saaie verhalen en ook vooral dat ze eigenlijk geen beeld hebben van waar ze staan en waarom ze bepaalde opdrachten moeten doen. Hij kan zien waar hij staat en hoe ver het diploma nog verwijderd is. Het is erg motiverend om te weten hoe de weg naar een eerstvolgend toetsmoment. Dat moment wordt dan ook bepaald door Thijs zijn vorderingen en niet door een van te voren ingeroosterd toetsmoment verloopt. Bovendien begint Thijs een goed beeld te krijgen van wat hij goed kan en op welke onderdelen hij nog extra zijn best moet doen.

OPLEIDEN & VORMEN

De docent van Thijs is erg tevreden, net als zijn collega-docenten leest hij in het begeleidingsdossier. Thijs doet het goed en heeft het naar zijn zin. Het bijhouden en opbouwen van zijn portfolio is geen enkel probleem. Hij heeft al eens aangegeven dat hij het ook leuk vindt om op deze manier aan anderen te laten zien wat hij kan en doet.

Het kiezen voor de praktische leerlijn blijkt een schot in de roos. Het is duidelijk dat Thijs optimaal leert in situaties waarin hij kan oefenen en de kunst af kan kijken. Thijs presteert dan ook boven verwachting. Met zijn collega's heeft hij besproken wat het beste is om Thijs de volgende periode aan te bieden. Uit zijn ontwikkeling, gemeten met behulp van de (formatieve) peilstok, blijkt dat er duidelijk ruimte is voor een extra uitdaging in de vorm van een extra vak. Dit vergroot bovendien de kans op een diploma. Maar voordat hij daarover begint wil hij eens kijken hoe Thijs werkt onder nog wat meer druk. Hij geeft aan Thijs aan dat het tijd wordt om te toetsen. De docent vraagt een examen aan en er wordt een toets gemaakt die aansluit op de voortgang van Thijs en afgemeten is aan de eisen vanuit het kwalificatiedossier.

- Formatieve resultaten zijn van belang voor het primaire proces en de begeleiding en geven zicht op de ontwikkeling en voortgang
- De formatieve peilstok geeft zicht op de voortgang en de ontwikkeling van de deelnemer
- Het inzicht dat de formatieve peilstok biedt kan gebruikt worden voor het advies over het vervolg van de loopbaan van de deelnemer

EXAMINEREN & TOEWIJZEN BPV

Op drie/vierde van zijn eerste periode is Thijs al zo ver dat hij kan beginnen aan wat toetsen. Dat gaat veel sneller dan gedacht. Hij vindt de praktijklessen dan ook erg leuk en pikt het snel op. Er wordt hem zelfs aangeraden om in de volgende periode een extra vak te gaan doen. Thijs heeft begrepen dat hij daarmee zijn kansen op een diploma vergroot en bovendien vindt hij het leuk omdat hij het aan kan, dat blijkt uit alles. De eerste toets haalt hij met een dikke voldoende! Thijs vindt het erg prettig om in zijn eigen tempo het vak te leren. Natuurlijk vond hij het wel spannend om van de docent te horen dat hij dacht dat Thijs wel een toets aan kon. Maar gelukkig houden ze zijn vorderingen goed bij en bleek de toets ook helemaal niet zo ingewikkeld te zijn als Thijs dacht. Het sloot prima aan op alles wat hij tot dan toe in de praktijk had gebracht. Voor de volgende periode staat er een snuffelstage gepland. Dus Thijs is druk bezig met het vinden van een plek. Nu heeft hij wel mazzel, zijn oom heeft een eigen kapsalon. Thijs wil graag daar zijn snuffelstage lopen. Er is echter één probleem. Het bedrijf van zijn oom is nog geen geaccrediteerd leerbedrijf. Voor deze snuffelstage is het nog niet zo erg. Maar straks wil Thijs ook tegelijk leren en werken in het bedrijf van zijn oom en dan moet het bedrijf wel geaccrediteerd worden. De oom van Thijs staat positief tegenover de accreditatie dus Thijs regelt met het CGO dat het bedrijf van zijn oom als leerbedrijf wordt erkend.

BEGELEIDING & TOEWIJZEN BPV

De begeleider van Thijs heeft zijn best gedaan om de zaak van de oom van Thijs geaccrediteerd te krijgen. Hij waardeert de inspanningen en het enthousiasme van Thijs en bovendien levert het wellicht weer een mooi adres op voor andere stagiaires. Het was tevens een goed moment om met Thijs van gedachten te wisselen over de invulling van de komende periode. Thijs heeft wel eens wat laten vallen over het hebben van een eigen zaak. Bovendien doet hij het goed bij de lessen waarin hij in een team moet werken of er gevraagd wordt om het overzicht te bewaren. Thijs vindt de vakken waarin hij kennis maakt met bedrijven, het leukste. Het lijkt de begeleider en zijn collega's niet gek om Thijs eens aan de tand te voelen over de ondernemersambities die hij heeft. Uiteraard geeft hij ook aan Thijs aan welke andere mogelijkheden er zijn voor verbreding of verdieping.

- Summatieve resultaten ontstaan in het primaire proces, als gevolg van het afnemen van een summatieve toets(en)
- De registratie van summatieve resultaten is onderdeel van het kernregistratiesysteem, omdat summatieve resultaten een formele waarde hebben
- De summatieve peilstok laat de vordering van de deelnemer zien ten opzichte van zijn/haar uitstroomkwalificatie (en andere mogelijke uitstroomkwalificaties)
- De formatieve peilstok geeft zicht op de ontwikkeling van een deelnemer en kan gebruikt worden voor het beoordelen van het moment van toetsen
- De gegevens uit de begeleiding (zoals formatieve en summatieve resultaten) kunnen door de begeleiding worden gebruikt voor het monitoren van de voortgang van de deelnemer
- De beroeps- en praktijkvorming kan worden meegeëroosterd, terwijl de specifieke invulling nog niet is bepaald
- De uiteindelijke invulling van de bpv-plaats is een verantwoordelijkheid van deelnemer en onderwijsinstelling

LEERTRAJECTBEGELEIDING & LEERVRAAG ARRANGEREN

De tijd vliegt! Het is tijd om over de invulling van de volgende periode na te denken. Thijs bespreekt met zijn begeleider de mogelijkheden. Hij kan kiezen uit allerlei haarbehandelingen om zo breed mogelijk georiënteerd te blijven of zich bijvoorbeeld meer te verdiepen in de ondernemerskant van het kapsersvak, met als doel wellicht ooit een eigen kapsalon te kunnen runnen. Het hebben van een eigen salon is wel een droom voor Thijs. Het voorbeeld van zijn oom spreekt hem erg aan. Hij vraagt de begeleider een aanbod te formuleren dat gericht is op het behalen van zijn ondernemersdiploma en een verdieping op het behandelen van afrokapsels. Hij weet nu beter wat de doelstelling van zijn snuffelstage wordt; hij gaat van zijn oom leren hoe het is om een eigen kapsalon te runnen. Thijs verwerkt de nieuwe plannen in zijn portfolio en laat zijn begeleider meelesen in zijn PAP voor de komende periode.

LEERTRAJECTBEGELEIDING & LEERVRAAG ARRANGEREN

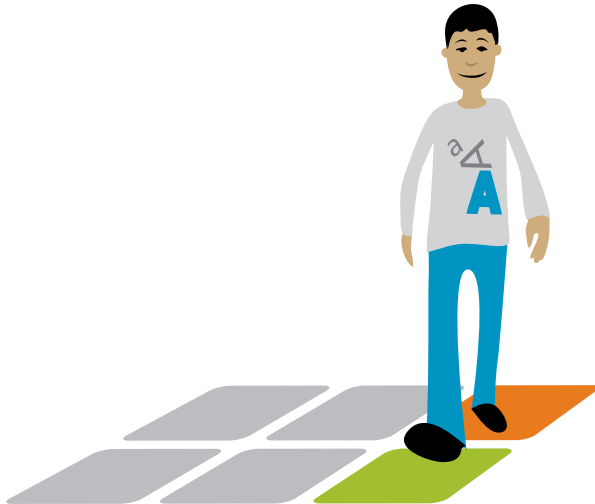
Tot zijn begeleiders genoeg blijkt uit het gesprek met Thijs dat hij zowel het ondernemen als de specialisatie voor een kappersrichting ambieert. Het wordt wel even goed puzzelen met welke onderwijsproducten dat behapbaar gemaakt wordt voor de komende periode, maar samen met de arrangeur moet de begeleider daar uit komen. De aanraders helpen nu niet meer, omdat Thijs echt een maatwerkeraanbod krijgt. Helemaal naar zijn zin: veel praktijk, een snuffelstage bij zijn oom, een begin maken met het ondernemen en de verdere verdieping in afrokapsels. De begeleider geeft de vraag door aan de arrangeur.

- Het monitoren van de voortgang door de begeleiding kan aanleiding geven voor het voeren van een adviesgesprek over de invulling van de volgende periode
- In het adviesgesprek kan de leervraag van de deelnemer desgewenst worden aangepast (en daarmee de eerder afgesloten verbintenis worden gewijzigd)
- Op basis van de (aangepaste) leervraag wordt een (nieuw) arrangement samengesteld

ACCEPTEREN

De week erop heeft Thijs al een nieuw aanbod binnen van de school. Zijn nieuwe rooster bevat inderdaad vakken voor het leren ondernemen (waaronder de snuffelstage bij zijn oom) en specialisatie op het wassen en drogen van afrokapsels. Wat Thijs leuk vindt is het feit dat zijn nieuwe rooster betekent dat hij ook andere leerlingen van andere studierichtingen tegen gaat komen, met name in de lessen en sessies die hij krijgt op het gebied van ondernemen. Daar kijkt hij erg naar uit.

LEERVRAAG ARRANGEREN & ONDERWIJSCATALOGUS & LEERAANBOD PLANNEN

De arrangeur ontvangt de nieuwe leervraag van Thijs via zijn begeleider. Hij grinnikt want dit zijn de vragen die hij het leukste vindt. Maatwerk, een samenstelling van allerlei elementen. Dat wordt puzzelen! Dit keer zijn er geen andere restricties dan de vorige keer. Nog steeds de vrijdagmiddag niet invullen en verder geen bijzonderheden. Hij stelt een individueel arrangement voor Thijs samen voor de tweede periode. Ter controle gebruikt hij aanraders (referentiearrangementen) voor de kappersrichting 'afrokapsels' en het mkb-diploma. De grondig uitgewerkte onderwijscatalogus helpt nu erg. De arrangeur kan een aanbod samenstellen dat tot op het niveau van lessen is uitgewerkt. Dat biedt hem de mogelijkheid om de flexibiliteit in het aanbod voor Thijs te brengen dat nodig is om aan zijn vraag te voldoen. Hij biedt het individueel arrangement aan de roostermachine aan. En dit resulteert in een prima rooster.

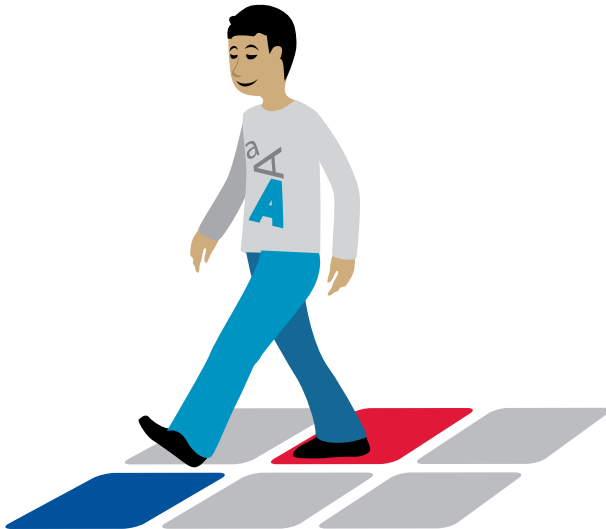

DIPLOMEREN & UITSCHRIJVEN

Thijs werkt inmiddels halve dagen bij zijn oom. Volgende week heeft hij zijn laatste kwalificatiemoment, zijn portfolio is goed voor elkaar en staat vol prachtige leerresultaten. Thijs is er erg trots op en heeft een positieve beoordeling gekregen van zijn oom en andere leerbedrijven waar hij heeft meegelopen. Nog even en Thijs is in het bezit van een afrokkersdiploma en een ondernemersdiploma. Dan schrijft hij zich uit bij dit ROC. Hij heeft ondertussen een mooie afspraak met zijn oom gemaakt, hij wil over drie jaar graag de zaak van zijn oom overnemen. Dat komt goed uit, want zijn oom wil graag minder gaan werken.

Wat Thijs ook bedacht heeft, is dat hij graag stagiaires van het CGO bij hem in de zaak wil ontvangen. Dat zijn zeker weten geïnteresseerde en goed opgeleide jongens en meisjes.

EXAMINEREN & DIPLOMEREN

Het CGO heeft geconstateerd dat Thijs inmiddels bijna gereed is voor het behalen van de eindkwalificatie voor het mkb-diploma en de afrokapper-specialisatie. De summatieve peilstok laat zien dat hij nog één kwalificatiemoment heeft en deze staat in het rooster van Thijs gepland voor de komende periode. Als hij de laatste toets haalt, kan de diplomering in gang gezet worden. De examencommissie beoordeelt dan of hij daadwerkelijk aan de eisen van de kwalificatiedossiers heeft voldaan.

Thijs heeft aangegeven zich dan ook uit te schrijven omdat hij een mooi aanbod heeft gekregen van zijn oom. Hij kan in zijn kapperszaak gaan werken om deze op termijn over te nemen. Deze deelnemer verlaat het college met twee diploma's op zak, in een doorlooptijd die 6 maanden korter is dan de gemiddelde doorlooptijd voor alleen een kapperspecialisatie. Bovendien is de instelling een alumnus en een stageplaats rijker.

- Diplomarecht wordt bepaald op basis van de regels in een criteriumbank, op basis van de zogenaamde summatieve peilstok. Deze criteriumbank is ook onderdeel van de kernregistratie deelnemers
- Elke deelnemer die de instelling verlaat, ook als dat vroegtijdig is, wordt gecontroleerd op een eventueel diplomarecht
- Het diplomeren is niet automatisch reden tot uitschrijving; een deelnemer kan zijn loopbaan ook op dezelfde instelling voortzetten of verschillende actieve verbintenissen naast elkaar hebben

UITSCHRIJVEN & OVERDRACHT DEELNEMERGEGEVENS & UITWISSELING BRON

Thijs is inderdaad geslaagd. Hij heeft zijn diploma's uitgereikt gekregen en het CGO zorgt ervoor dat zijn gegevens worden toegevoegd aan het CUP. Dit voor als Thijs in de toekomst toch nog bedenkt dat hij een cursus, bijscholing of opleiding wil gaan volgen. De laatste uitwisseling met BRON vindt voor deze deelnemer plaats, om ervoor te zorgen dat de verantwoording rondom de bekostiging door de IB-groep ook netjes wordt afgerond.

- Het proces diplomeren leidt tot het fysiek uitreiken van het diploma en het archiveren van alle benodigde documenten
- De bestaande werkwijze voor de uitwisseling met BRON, gebaseerd op bestandsuitwisseling, wordt ondersteund
- Daarnaast kan met het oog op de toekomstige ontwikkelingen van BRON, een nieuwe werkwijze worden ondersteund, gebaseerd op continue berichtuitwisseling
- De instelling kan zoveel mogelijk controle houden over de uitwisseling met BRON door middel van filtering van mutaties en monitoring van het proces van uitwisseling

COLOFON

Triple A, Eerste druk 2009 Tekst en tekstredactie: Triple A, Zoetermeer Illustraties: MeneerA, Utrecht
Vormgeving en opmaak: Linda van Drie, Amersfoort, Opmaak: Sonja Kamer, Amersfoort Druk: Drukkerij Wilco, Amersfoort

Op het gebruik van dit materiaal is een Creative Commons Licentie van toepassing.

Ga naar <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/nl/> om deze licentie te bekijken.

Wij hebben in dit boekje vanuit het perspectief van Triple A een scenario voor de loopbaan van Thijs geschetst. Alles wat Thijs meemaakt in dit boekje kan worden ondersteund door de ontwerpen van Triple A. Dit is echter niet het enige denkbare scenario. De functionele ontwerpen van Triple A bieden ook de mogelijkheid voor het ondersteunen van andere keuzes, bijvoorbeeld in de mate van flexibiliteit. Wij hebben in het boekje aangegeven waar de, voor dit verhaal relevante, keuzemogelijkheden voor onderwijsinstellingen liggen. Bent u van mening dat uw scenario er heel anders uit ziet?

Wij nodigen u uit uw eigen verhaal in een dergelijk boekje te verwoorden. Indien u daarin geïnteresseerd bent, dan kunt u contact opnemen met Triple A.

www.tripleaonderwijs.nl
info@tripleaonderwijs.nl
Telefoon: 079 - 329 65 99

Triple A ontwerp & onderzoek Paletsingel 30 2718 NT Zoetermeer www.tripleaonderwijs.nl

